Романтичний ідеал національного визволення та свободи в ранній ліриці Павла Тичини

Павло Тичина — один з тих поетів і письменників початку XX століття, які сприйняли революційні ідеї романтично. Але Тичина був талановитішим, тому й став найяскравішим співцем українського ренесансу.

Розповідаючи про почуття, викликані березневими подіями 1917 року, в поемі "Золотий гомін", поет говорить:

Предки.
Предки встали з могил,
Пішли по місту.

Предки жертви сонцю приносять — і того золотий гомін! ,. Ах, той гомін!..
За ним не чути, що друг твій каже.
Від нього грози, пролітаючи над містом, плачуть, —
Бо їх не помічають.
Гомін золотий!

Поетові здається, що почалася золота пора єднання українців:

І всі сміються, як вино,
І всі співають, як вино:
Я — дужий народ,
Я — молодий!

Ця поема разом з "Думою про трьох вітрів" та з циклом "Скорботна мати" є національною трилогію 1917— 1918 років.

Починається громадянська війна. Повіривши обіцянкам більшовиків українському народові, Павло Тичина стає на бік радянської влади, приймаючи революцію 1918-го в єдності національних та соціальних завдань, і знову з оптимізмом заявляє про відродження Батьківщини. Спочатку він вважає, що лідерами національно-визвольного руху стануть українські інтелігенти, а згодом — пролетарі.

Такий настрій виражений у збірках "Замість сонетів і октав", "Плуг". В цих же збірках поет говорить про всесвітню революцію, яку бачить найпрекраснішим моментом в історії людства.

Вже у першій Тичиновій збірці віршів, а потім і в збірці "Замість сонетів і октав" надії на відродження, на волю переплітаються з жахом від того, що "всі шляхи в крові". Проте нагадується, яким не повинен бути шлях до свободи, до нової України:

Сини нас потішають: Ось... воля і земля.

А що за тую волю Та безкінечна кров...
Потреба переваги добра над злом стверджується у віршах "Найвища сила", "Антистрофа". Віра у вищість добра підтримує в поетові безсмертний вогонь людяності.

Прекрасні романтичні образи революції показані у віршах збірки "Плуг". Людина вступає в вік новий з чистою душею, вірить у краще майбутнє. Поет порівнює революцію із плугом, який оре землю, викорчовує старі корні.

Говорячи про романтичний ідеал революції, свободи у поезіях "Плуг", "Мадонно моя...", Тичина розуміє, що "замість лілеї рожу цілують уста". Але він робить висновок, що, мабуть, доведеться приймати ці явища такими, якими вони є. Про тих, хто відмовився від кривавого шляху до мети, говорить:

/ тільки їх мертві розплющені очі Відкрили всю красу нового дня!..

Отже, романтичний ідеал національного визволення та свободи в ранній лірициТичини протягом часу змінювався таким чином: спочатку це був мирний шлях відродження української державності в межах національної революції, потім у межах Жовтневої і навіть світової революції. А згодом революцію було прийнято з усіма її вадами.